ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 17
Архівний № 296

Управління СБ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 6292

Бур
Марии Петровне

Начато 6 апреля 1946 г.

Окончено 18 июня 1955 г.
На 8 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 17
Архівний № 296

ських людей ясніше, чим колинебудь, бачать переваги свого радянського ладу і ще тісніше згуртовані навколо партії більшовиків і вождя радянського народу товариша Сталіна.

Як і в час минулих виборів партія більшовиків іде в тісному блоці, в союзі з безпартійними робітниками, селянами і інтелігенцією.

Збори робітників, ІТП та службовців заводу № 53 Шосткинської виборчої округи висунули від блоку комуністів і безпартійних кандидатом в депутати Верховної Ради СРСР тов. Кожедуба Івана Микитовича

Численні мітинги трудящих одноду шно підтримують цю кандидатуру.

Гвардії майор Іван Микитович Кожедуб—наш знатний земляк, є гордість всього радянського народу. Народився т Кожедуб в 1920 році в селі Ображіївка Шосткинського району. Скінчивши семирічку, він вступив в шосткинський хіміко-технологічний технікум, одночасно він учився в аероклубі Скінчивши технікум, т. Кожедуб поступив в чугуївське авіаційне училище, яке й скінчив в 1941 році, одержавши звання сержан-

Під керівництвом більшовицької партії в корені змінився вигляд нашої країни. Вона стала могутньою передовою соціалістичною державою. У нас назавжди ліквідовані капіталістична система господарства і експлуататорські класи, скасована приватна власність на знаряддя і засоби виробництва, знищена експлуатація людини людиною.

За роки першої і другої п'ятирічок партія неухильно проводила в життя політику індустріалізації країни. Була збудована потужна, технічно передова промисловість, що стала основою для переустаткування всіх галузей господарства, серед них сільського господарства.

На селі була здійснена величезна революція: мільони дрібних і найдрібніших господарств були об'єднані в крупні колективні господарства, широко постачені передовою сільськогосподарською технікою

За перші три роки 3-ї п'ятирічки продукція соціалістичної промисловості виросла на 44%, за цей самий період вступили в дію до 2.900 нових фабрик, заводів, шахт, електростанцій і інших підприємств

На основі колгоспного ладу швидко розвивалося

В травні 1944 року Кожедуба перемогла у Великій Вітчизняній війні. Сталінська зв'язана з тим, що

Після крупних повітряних боїв в районі Ясс Кожедубом, загін товарищ Старіїв при

сягнень нашого народу є забезпечення дійсної свободи і рівноправності жінки, яка в час війни показала чудеса трудового героїзму та самовідданості. Їй належить велика заслуга в обороні Батьківщини

Всесвітньою історичною перемогою народів СРСР, досягнутою під керівництвом партії більшовиків, є ліквідація національного гніту і нерівноправності, установлення взаємного братерського довір'я і дружнього співробітництва між народами нашої країни. Дружба народів стала важливішим джерелом сили Радянського Союзу, який одержав історичну перемогу в війні з фашистською Німеччиною і імперіалістичною Японією.

Партія більшовиків і радянський уряд неухильно зміцнювали міць радянської держави і її Червоної Армії, послідовно проводили політику миру. Червона Армія стала надійною захисницею Батьківщини. Мудра зовнішня політика радянського уряду забезпечила Радянському Союзу співчуття і піддержку волелюбних народів світу, викрила фашистську Німеччину як найлихішого ворога людства і привела її до повної ізоляції.

Після розгрому гітлерів

нове хрещення в повітряних

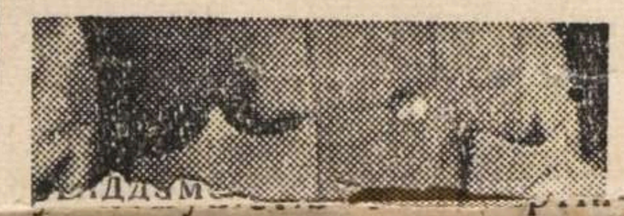

них.

Хто дбає про те, щоб трудящі Радянського Союзу були назавжди вільні від ярма експлуатації,—той буде голосувати за партію більшовиків, той буде голосувати за кандидата блоку комуністів і безпартійних.

Хто намагається досягти того, щоб наша соціалістична промисловість і колективізоване сільське господарство швидко залікували рани, завдані війною, і протягом п'яти років значно перевищили довоєнний рівень —той буде голосувати за партію більшовиків, той буде голосувати за кандидата блоку комуністів і безпартійних.

Хто прагне до дальшого росту освіти в нашій країні, хто хоче дальшого розквіту науки, літератури і мистецтва народів Радянського Союзу,—той буде голосувати

та й це не заперечне доказ. Він часто говорив товаришам: Ні, мені цього мало. Я зможу воювати і боротися.

Не повинно бути ні одного активного громадянина, який би не вважав своїм громадським обов'язком сприяти участі всіх без винятку виборців у виборах до Верховної Ради.

День 10 лютого 1946 року повинен стати днем великого свята єднання трудящих всіх народів СРСР навколо п е р е м о ж н о г о прапора Леніна—Сталіна.

Ознаменуймо підготовку до цього дня новими виробничими успіхами!

Хай живе і міцніє наша могутня Батьківщина—СРСР!

Хай живе Сталінська Конституція!

Хай живе союз комуністів і безпартійних в наступних виборах верховного органу радянської держави!

Хай живе Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)!

Хай живе великий Сталін!

На честь виборів

Кролевецька МТМ, поруч із своєю основною роботою—ремонтом тракторних моторів—допомагає колгоспам готуватися до весни. В майстерні вже відремонтовано 35 плугів, виготовляють деякі запасні частини до с.-г. машин.

Серед робітників МТМ розгорнуте соціалістичне змагання на честь виборів у Верховну Раду СРСР. 60 річний коваль Петро Федорович Ракоїд щодня виконує по дві норми. На 200 проц. виконують змінні завдання і токар т. Любивий, слюсар т. Бояренко.

Г. Давиденко.

Редактор І. БОБИР.

БМ 00185 Адреса редакції: м. Кролевець, Сумської обл., вул. Свердлова, 9. Тир. 1.500

ві літаки.

Кожедуб перейшов у чугуївське авіаційне училище і скінчив його в 1941 році, одержавши звання сержанта

Німецько-фашистські полчища напали на нашу країну. Авіаучилище евакуювалося. Їхали на Схід, а тягло на Захід. Деякий час Кожедуб працює інструктором в училищі, готує кадри льотчиків Та всією своєю істотою Іван Кожедуб рвався на фронт, де його товариші вганяли в землю диявольські німецькі літаки з їх свастикою.

Залишатися в тилу було вище моїх сил,—пише Кожедуб в одній із своїх статтей. Я чудово розумів, що підготовка кадрів для повітряних сил Червоної Армії —відповідальне завдання, і що моя скромна участь в цій роботі теж має певне значення, але серце рвалося в бій з нахабним ворогом. Бо я ж винищувач.

Проте на фронт він попав не відразу. В кінці жовтня 1942 року його направили на збірний пункт льотно-технічного складу для удосконалення, для освоєння нового типу літаків „Лавочкин-5."

13 березня 1943 року Іван

му поєдинку з противником. Починаються тяжкі дні боїв, дні фронтової учоби

На Білгородському напрямі 6 липня 1943 року Кожедуб відкрив свій рахунок— він збив перший фашистський літак „Юнкерс-87". А коли Червона Армія, звільняючи українську землю, дійшла до Полтави, Кожедуб уже мав на своєму рахунку 9 німецьких літаків. На його грудях красуються 2 ордени Червоного Прапора. Він—молодший лейтенант, командує ескадрильєю винищувачів.

Бої докотились до широкого Дніпра. І тут Іван Кожедуб показав себе першокласним радянським ассом Авіаційний полк, в якому знаходився Кожедуб, знову бере участь у великих повітряних боях. Бої відзначалися високим наступальним духом і незламною ініціативою наших льотчиків. І в перших лавах ішов літак Кожедуба.

В одному з повітряних боїв шестірка Кожедуба вступила в бій з 30 „Фокке-Вульфами", збила 8 німецьких літаків, а решта повернули назад. Особисто Кожедуб за 10 днів боїв коло Дніпра збив 11 воро-

дубу був переданий літак, куплений на особисті кошти сімдесятирічним бджолярем В В. Коневим з колгоспу „Більшовик", Сталінградської області. На цій машині Іван Кожедуб загнав у землю ще 8 німецько-фашистських стерв'ятників.

В день авіації, 18 серпня 1944 року, уряд нагородив героя другою медаллю „Золота Зірка".

Кожедуб продовжує битися над лігвом звіря—над Німеччиною. Два останні ворожих літаки—61-й і 62-й — прославлений льотчик збив над Берліном поблизу переправи через ріку Одер 22 квітня 1945 року.

62 німецьких літаки — такий рахунок перемог Івана Кожедуба.

18 серпня 1945 року гвардії майор Іван Кожедуб нагороджений третьою медаллю „Золота Зірка".

Тепер товариш Кожедуб учиться в Москві, в Воєнно-повітряній Академії.

Все свідоме життя І. М. Кожедуба належить авіації, належить служінню Батьківщині. Він, вірний син великого народу, чесно бився з нахабним фашистським ворогом за Батьківщину, з іменем Сталіна.

В Шосткинській окружній виборчій комісії

Шосткинська окружна виборча комісія по виборах до Ради Союзу Верховної Ради СРСР сьогодні зареєструвала кандидатом в депутати Ради Союзу Верховної Ради СРСР по Шосткинській виборчій окрузі № 485 товариша Кожедуба Івана Микитовича, 1920 р. народження, члена ВКП(б), тричі Героя Радянського Союзу, висунутого кандидатом в депутати Ради Союзу Верховної Ради СРСР колективом заводу № 53.

Іван Микитович Кожедуб дав згоду балотуватися в депутати Ради Союзу Верховної Ради СРСР по Шосткинській виборчій окрузі № 485.

чизняній війні.

Товариш Сталін веде весь радянський народ до щастя. Я пропоную висунути нашим кандидатом в депутати Верховної Ради першого громадянина Радянського Союзу **Йосифа Віссаріоновича Сталіна**.

Збори зустріли предложення т. Буйвал бурхливими оплесками і одностайно ухвалили просити товариша Сталіна дати згоду балотуватись депутатом до Ради Союзу по Шосткинській виборчій окрузі.

с. БІЛОГРИВЕ

Колгоспники білогривської артілі „Комінтерн" висувають кандидатом в депутати до Ради Союзу товариша Йосифа Віссаріоновича Сталіна і кандидатом у депутати до Ради Національностей двічі Героя Радянського Союзу Сидора Артемовича Ковпака.

с. ЧЕРВОНИЙ РАНОК

Загальні збори колгоспників артілі ім. Мічуріна висувають кандидатом у депутати до Ради Союзу т. І. М. Кожедуба. Кандидатом у депутати до Ради Національностей збори висунули т. Я. М. Шульгу.

с. АЛТИНІВКА

Загальні збори колгоспників артілі „Більшовик" та працівників Алтинівської МТС висувають кандидатами в депутати до Ради Союзу тричі Героя Радянського Союзу Івана Микитовича Кожедуба та до Ради Національностей бригадира Лебединської МТС Якова Митрофановича Шульгу.

Лебединської МТС.

с. МУТИН

На загальних зборах членів мутинської артілі „Червоний ударник" *колгоспник* Хожай запропонував висунути кандидатом в депутати до Ради Союзу т. Кожедуба І М. Колгоспник Борисенко вніс предложення висунути кандидатом у депутати до Ради Національностей т. Шульгу Я. М. Збори одностайно підтримали обидва предложення.

с. БИСТРИК

Загальні збори колгоспників в с. Бистрик висувають своїми кандидатами до Верховної Ради Союзу РСР товаришів Й. В. Сталіна, М. І. Калініна, М. С. Хрущова, Маршала Радянського Союзу тов. Г. К. Жукова, тричі Героя Радянського Союзу гвардії майора І. М. Кожедуба, а до Ради Національностей бригадира тракторної бригади Лебединської МТС Я. М. Шульгу.

с. ДОБРОТОВ

Колгоспники артілі „9 січня", зійшовшись на збори, присвячені висуванню кандидатів у депутати Верховної Ради Союзу РСР, висувають своїми кандидатами до Ради Союзу вождя, вчителя всіх трудящих Йосифа Віссаріоновича Сталіна і до Ради Національностей Маршала Радянського Союзу Костянтина Костянтиновича Рокоссовського.

Справка - характеристика

2

Выдана настоящая Грузанским с/с на Бур Марию Петровну украинка урожденка о житель с. Грузское Кролевецкого р-на Сумской об. год. 1909 г. Образование неграмотна. По соцпроисхождению с крестьян-середняков. До оккупации немцев работала в колхозе на рядовых работах. Во время немецкой оккупации работала в общине и в 1943 г.

8 апреля 1916 г.

уехала в Германию откуда возвратилась домой в 1945 году. Родные до оккупации немцев работали в К-зе на рудовых работах. Во время немецкой оккупации работали в общем на руд. работах. В настоящее время работают в колхозе на рудовых работах. С родным в помещении небыло никого.

Председатель [подпись]

секретарь [подпись]

Протокол допроса 3

1946 года 6 апреля село Грузское

Я уч. уполномоченный Краевецкого ром ВД Мирошниченко допросил де найроватку Бур Марию Петровну 1909 года рождения образов Малограм. Уроженка и житель с. Грузское Грузинского р. Партийная посторонний имеет. Не судимая.

об ответственности за ложные показания предупреждена по ст. 89 уг.

Показания по существу дела: Бур

Вопрос: Скажите где вы проживали в период Немецкой Оккупации?

Ответ: В период Немецкой Оккупации проживали в селе Грузское В 1942 году в июне месяце Меня насильно угнали в Немецкое рабство где я пробыла до 1945 года 9 мая,

Вопрос: Скажите какие войска вас освободили?

Ответ: В 1945 году 9 мая Меня освободили войска союзников.

Вопрос: Где вы проходили фильтрационные комиссии?

Ответ: Фильтр. Комиссии я проходила в городах Фридаксафии, Ковель а. гор. Ковеля Меня у Августе Месяце Меня отправили на родину

Вопрос: Кого вы знаете у грузских из немецких пособников?

Ответ: Из немецких пособников знаю, бургомистра Грищенко Федора старосту общины Любовий Михаила 9 полицейских Никого не знаю.

Бур

Вопрос: Скажите кто еще вместе с Вами был угнан у немецкое рабство из села Грузского?

Ответ: Вместе с мною из села Грузского никого не угнали, я у сельуправе получила паспорт и сама пошла у гор. Кролевец в помещение Военкомата там мне была Комиссия после этого меня и еще несколько сот человек под охраной немецких солдат отправили в Германию.

Вопрос: Кто может подтвердить ваши показания?

Ответ: Мои показания могут подтвердить; Изравченко Варка Пырлик Александра

Протокол допроса записан с моих слов верно мне прочтен.

Бур

Уч. Уполномочий Дом ВД Бур

Сумская обл.

5

Регистрационный лист

на репатриируемого, прошедшего регистрацию
при ПФП НКВД СССР г. Владимир-Волынский

1. Фамилия, имя, отчество (со слов или по документам) Бур.
Мария Петровна

2. Год и место рождения (указать район, область, сельсовет) 1909. с. Грузка Кролевецкий р-н Сумской обл.

3. Профессия Колхозе.

4 Партийность и где находятся партийные документы бр.

5. В каком городе, селе жил до убытия из СССР, место работы и последняя должность с. Грузки Кролевецкий р-н Сумской обл. колхозница.

6. Причины выезда из СССР по мобилизации на раб. в Германии

7. Сколько раз задерживался, допрашивался и арестовывался немцами, за что нет

8. Содержался ли в спецлагерях противника, где именно, наименование лагеря и что там делал нет

9, Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батальонах, создававшихся противником. Служил ли в немецких учреждениях, каких, в какой должности нет

10. Чем занимался, где, в качестве кого работал за рубежом и сколько времени с VI-42 по VI 45 года. Германия. г. Фридрихсофен. С/хоз работы в помещики.

11. Какие пред'явил и сдал документы нет

12. Где проживают близкие родственники' кто именно Сынъ. Василий Новик. Толстой. Дрой Григорий Петров 1903 г.
(указать точный адрес)
с. Грузьки Кролевецкий р-н Сумский обл

13. Куда следует на постоянное место жительства в СССР Сумской обл. Кролевецкий р-н с Грузьки.

14. Образование М. грам.

18. Национальность Украинка

Правильность данных мною сведений подтверждаю.

Подпись Бур

Регистрационный лист заполнил [illegible]

Регистрационный лист проверил

Председатель фильтрационной комиссии

НКВД СССР [illegible]

Удостоверение о направлении на постоянное место жительства

получил Бур

Убыл с ПФП НКВД СССР

[illegible] № 6292

[illegible] посмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № [illegible]
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве [illegible]
как находив. в англо-америк. зоне

[illegible] с отражением на оперативно-справочном учете.

Пересмотрел

Согласно:

Начальник отделения

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Зам

18.VI 1955

Гуматов

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Вл. Волынск

Видом на жительство служить не может

Действительно по „5" Октября 1945 г.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№ 502

Фото-карточка 31/VIII-45

Выдано Гур Марии Петровна
(фамилия, имя, отчество)

года рождения 1909, место рождения с. Грузка, Кролевецкий р-н, Сумской обл.

в том, что он по прибытии из Германии

с „22" августа м-ца по „31" августа

м-ца 194 г. содержался в Вл. Волынском проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства с. Грузка, Кролевецкий р-н, Сумской обл. с прохождением фильтрации по месту жительства.
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта В. Жила

(печать) (подпись)

На Ст. Немиш
при II р. II
пропускник регистрация
7/IX-452

7 ~~6~~

СПРАВКА.

Компрматериалов на гр. Бур Мария Петровна рождения 1909 года, уроженца с. Грузькое Кролевецкого р-на Кролевецкое РО НКВД и НКГБ не располагает.

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКВД
МАЙОР- /ШЕВЧЕНКО/

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКГБ
ст. лейтенант- /БЕЛОЗЕРКЕВ/

8

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

"15" апреля 1946г. гор. Кролевец Сумской области.

Из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Бур Мария Петровна

считать проверенным.

ПРЕД. ФИЛЬТКОМИССИИ: /ЛЕВЧЕНКО/

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: /ЛЕВЧЕНКО/

/БЕЛОЗЕРЦЕВ/

ЗАПЕЧАТАНО

«15» апреля 1946 г., гор. Кропивни Сумской области.

Из материалов проверенного — Министерства Дела видно, что

Буд Марш Петрович очистить проверенным.

Пред. Ф.Ц.Т.Комиссии:

Члены Комиссии:

6292

9

1. Фам. Бур Архип

2. Имя Мария

3. Отч. Петровна

4. Год рожд. 1909 5. Место рожд. с. Грудка Кролевецкий р-н Сумск. обл.

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию по месту рождения

7. Проф. (спец.) колхозница

8. Парт. б/п 9. Нац. Укр 10. Гражд. СССР

11. За границей был с VI 1942 г. по VI 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал:

В Германии работала у помещика на с/хоз. работах

(фамилия составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

~~Село~~ Вл. Волынск

Город

Область Волынская

Республ. УССР

~~регистрацию~~ ~~Фильтрацию~~ прошел

с 22/VII 1945 г.

по 31/VII 1945 г.

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

Копия

а) Решение фильтрац. комиссии: направить к месту жител. с. Грузька рег. лист переслать Кроживецкому РОНКВД Сумской обл.

б) выбыл 31/VIII 1945 г.
направлен (указать точный адрес куда
с. Грузька Кроживецкий р-н Сумской обл.
выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен
в какой лагерь, тюрьму)

в) ~~Личное дело~~ рег. лист направлено «14» IX 1945 г. при № 0770
в нач. Кроживецкого РОНКВД Сумской обл.
(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 9
девʼять аркушів

"29" 07 2026 р.

Посада

Підпис

Арт 1 С 3803 1